

P.E.C.S

/Picture Exchange Communication System/

„Система за комуникация чрез размяна на символни карти“

През 1985 г. се разработва тази уникална алтернативна система с помощта, на която се обучават деца и възрастни с аутизъм и други комуникативни нарушения (увреден слух, експресивна дисфазия на развитието и др.) да инициират общуване (комуникация).

Първоначално използвана в Аутистична програма на Делауер, PECS е придобила световна известност и признатост благодарение на насочеността ѝ към въвеждащият компонент на комуникация.

Тази система не изисква сложни и скъпи материали. Разработена е с помощта на възпитатели, социални работници и семейства и е използвана в много ситуации и при хора с различни комуникативни нарушения.

P.E.C.S. започва с обучение на засегнатото лице (в случая наречено „ученик“) да разменя картинка на желания предмет с учителя (специалиста и/или обученият родител), който от своя страна веднага уважава молбата. Обученият процес се базира на книгата на Skinner „Вербално поведение“, по начин, по който функционалните вербални операции са преподавани систематизирано, използвайки подтикващи и подсилващи стратегии, които биха довели до независима комуникация.

Системата обучава как да се различават отделните символи и след това как да се използват в кратки изречения.

В напредналите фази (етапи) на системата, лицата се обучават да коментират и отговорят на директни въпроси. Много от децата, използвали системата P.E.C.S. започват да развиват реч.

Системата отчита големи резултати, сред подрастващите и възрастните, които имат широк спектър от комуникативни, когнитивни и физически затруднения. Състои се от 6 фази на обучение и е особено резултативна ако се съчетае с елементи на поведенческа терапия.

P.E.C.S. е основен комуникационен компонент от „Пирамидния подход“, система за обучение и интервенция, основана на приложен поведенчески анализ.

Най-ключовият компонент от програмата P.E.C.S. е значението, отсъждано на инициирането на общуване, способност често липсваща при хора с аутизъм. Като начало програмата се основава на просто „императивно“ /повелително/ общуване на по-абстрактни теми. Тези първоначални изразявания се извършват от детето, което представя на учителя /терапевта, родителя/ картинката на желания обект, след което предметът се дава незабавно на детето. С цел да се намали разчитането на подсказване от учителя и следователно да се избегне пасивността и да се подкрепи активната инициатива, не се използват вербални подсказвания при този процес. От простите картинки системата P.E.C.S. преминава към включването на символи и към употреба на символи при формирането на функционални изречения, при което едно действие може да се предаде така, както и един предмет, а чувствата могат да бъдат изразени.

Друга положителна страна на този подход е, че на детето се дава възможност спонтанно да търси общуване с околните, което е неоценимо качество за по-нататъшното усвояване на езикови и социални умения.

Методът Р.Е.С.С. е разбираем от широката популация и е лесно приложим. Той е поведенчески ориентиран и помага най-вече на аутистите и на децата с увреден слух да се научат да „говорят“ за своите потребности. Като модел за осъществяване е близо до детския свят – размяната на картини.

Подходът се ръководи от нуждата да инициира общуване, едно учение, което в последствие може да се приложи във всички форми на комуникация.

За индивидите със силно ограничени комуникации всяко подобрене на функционалното общуване и изразяване би имало значително влияние върху тяхното качество на живот, като е възможно да се намали чувството за безсилие, тревожността и депресията и да ги подпомогне да разбират и взаимодействат със социалното им обкръжение.

Естеството на системата Р.Е.С.С. дава възможност материалите да могат да се използват в различни среди от хора с аутизъм, слухови и езикови нарушения, особено в училище и в къщи.